

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

REKLAJTÉSI ÁR egynegyed évre:
Melyben a szöveghez szállítva 1:40 Pengő
Vidékre póstán 1:80 Pengő
Külföldre egy évre 5 dollár

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
RÓNAI FRIGYES
Várkör 39. sz. Telefonszám 23.

Hirdetések millimétersoronként 6 fillér.
Hirdetések díja előre fizetendő,
Nyilvántartási díj 40 fillér.
Szövegközötti reklámhír sora 20 fillér.

Ujra

a fiatalság problémájával foglalkozunk. Sohasem tudjuk élcsépelni ezt a nagy problémát, melylyel annyian és olyan sokat foglalkoztak már, míg a nemzet utánpótlása, a fiatal generáció munka nélkül tengődik. Elismerjük, hogy kemény. Nehezen tudja megropogtatni, vagy egyáltalán nem tudja megtörni még az sem, aki hatalmas országok sorsát irányítja. Mi mégis foglalkozunk vele. Nem mintha meg lennénk róla győződve, hogy mi Köszegen, ebben a kis határszéli városban meg tudjuk oldani ezt a hatalmas országok főfájását okozó súlyos bajt. Nem. Egész kis jelentéktelen eset készített bennünket arra, hogy újra napirendre tűzzük a fiatalság kérdését. Nemrég történt, hogy a községi szellemi munkanélküliek gárdájába tartozó egyik fiatalember neszét vette, hogy a környékbeli falvak egyikében új állást szereznek meg, amely a közel jövőben betöltésre kerül. Természetes, hogy amint megtudta, pályázott rögtön az állásra. Nem is számított nagyon arra, hogy vele töltik be az állást. De hiába a lemondó nemtörődömség látszat, szívében ott égett a remény: hátha... És mégse. Azt a választ kapta az illető hivatal főnökétől, aki az állás betöltése felől határozott, hogy számára elég gondot okoz a hatáskörébe eső fiatal munkanélküliek elhelyezésének problémája. A községi munkanélküliek elhelyezéséről gondoskodik az erre illetékes fórum a polgármester. Nem volt kiábrándító válasz. Csak: más-hoz utasították. Megszokta már ezt a mai fiatalság. Kér, kilincsel, órák hosszat vár a hivatalok előszobáiban, de: remél. Remél most is. Bizik abban, hogy a város polgármestere szívében viseli a fiatalság sorsát. Megérti panaszát. Ősz van. A munkanélküliség veszélyes réme kitolakodik az utcára. Az arcokra kívül az elkeseredéssel vegyült gond. Gondbarázdálta arcok tekintenek egymásra. Jön a tél... Cipő, kabát, ruha kell... És kenyér, munka. De lecsillanik a reménysugár. Hátha lesz inségmunka? Talán szellemi szükségmunkásokat al-

kalmaznak télen a városházán? A gondterhelt arcok megenyhülnek. Arcukra kívül a bizakodó mosoly. Reménykednek. Reméljük mi is, hogy a város vezetősége az idén is megtalálja módját annak, hogy a Köszegen már amugyis meglehetősen lecsökkent szellemi munkanélküliek táborát télen át keresethez juttatja.

Helyükön maradnak a régi, nagy kilométer-jelző kövek.

Megirtuk, hogy azokat a régi kilométerjelző köveket ki akarták venni, amelyek még Pozsonytól jelzik a távolságot Varasdig. Nagycsömöte határában is van egy ilyen jelző kő. Rajta: Pozsony 130 kilométer. Az érdekelt községek és testületek mozgalmat indítottak, hogy a régi kapcsolatokra emlékeztető köveket hagyják a helyükön.

A mozgalom sorsáról az államépítészeti hivatalban Freufeld Ferenc műszaki tanácsos a következőket mondotta:

— A kereskedelmi miniszter a folyó év tavaszán elrendelte, hogy az állami és az államosítandó törvényhatósági közutak, amelyek be vannak sorozva Magyarország fő közlekedési útvonalai közé, átkilométerezessenek. A kiadott rendelkezések értelmében azok a közutak, amelyek az ország határtól indulnak ki, az ország határában a 0 szelvénypontra kapják és innen kapják a számot a további kilométerjellek. A rendelkezés megfelelően az eddigi pozsony—varasdi állami közút új elnevezést kapott. A községi országhatár és Kőrmend közti szakasza a község—kőrmendi állami közút, a Kőrmend—Zalalövőn keresztül vezetős szakasza a kőrmend—alsólendvai állami közút elnevezést kapja. Elrendelte továbbá a kereskedelmi miniszter, hogy az új kilométerezéssel kapcsolatban a jelzőkövek az ut haladási irányát szem előtt tartva, mindig és mindenütt a közút baloldalán állítsanak fel. Ennek értelmében az említett állami közút szakaszokon a jelzőkövek mind átkerülnek a jobboldalra a baloldalra és ott új számozást kapnak.

— Néhány kilométerköz az átszelvényezés kapcsán feleslegessé válik. Ilyen éppen az is, amelyik a kérelemben szerepel. A kérelem kezeltében a szóbanforgó nagysúlyu, nehezen kezelhető kilométerjelző követ az államépítészeti hivatal egyelőre a helyén hagyja, a tévedések és esetleges zavarok elkerülése végett azonban a jelzést átmeszelteti rajta, nehogy az uttest jobboldalán hagyott kő jelzése negzavarja a baloldali kilométerszámozást. Ezeknek az othagyott és átmeszelt kilométerjelző köveknek sorsáról majd a kereskedelmi miniszter dönt.

Több napos tanulmányuton volt a város idegenforgalmi hivatalának vezetősége.

Vitéz Nagy Miklós dr. polgármester és Gyöngyös Endre dr. az idegenforgalmi iroda vezetője több napos tanulmányi jellegű külföldi utazáson voltak. Újjukon Kőhalmi Márton városi végrehajtó is elkísérte őket. Megfordultak Ausztriában, Német, és Olaszországban. Külföldi tartózkodásuk alatt számos olyan tapasztalatot gyűjtöttek, amelyek nagy jelentőséggel bírnak Köszeg idegenforgalmi szempontjából. A kirándulással kapcsolatban kérdést intéztünk vitéz Nagy Miklós dr. polgármesterhez és Gyöngyös Endre dr.-hoz, a város idegenforgalmi irodájának vezetőjéhez, akik a következőket mondták:

— Kirándulásunk tanulmányi jellegű volt. A külföldi idegenforgalmi központokat látogattuk meg. Penteken indultunk autón Graz, Salzburg érintésével Németországba értünk. Jártunk a Gros Glockner Strasse-n Európa egyik legmodernebbül megépített útján. Olaszországon át Innsbruck, Salzburg, Linz és Bécsen keresztül jöttünk haza. Kedden délután érkezünk meg Köszegre.

— Sok érdekes és értékes tapasztalatot gyűjtöttünk, melyeket Köszegen is igyekszünk megvalósítani. Különösen a nyaralólakás kérdést akarjuk a jövőben kedvezőbben megoldani.

— Bécsben és Grazban érintkezésbe léptünk az idegenforgalmi irodák vezetőségével és előzetes tárgyalásokat folytattunk arra nézve, hogy a jövő nyáron 4—6 heti időtartamra nyaralócsoportokat küldjenek Köszegre.

— A Wiener Bundesverein vezetőségével gyermek nyaralattási akció lebonyolítását beszéltük meg a jövő nyárra. 200 gyermeket küldenek jövőre Köszegre nyaralni.

— Megállapításunk az, hogy azokat az előnyöket, amelyeket a jó utak, vízvezetékek, villamosközlekedés, és jó lakások nyújtanak, pótolják Köszegen a történelmi levegő, szép vidék és olcsósága.

— A város vezetőségének és az idegenforgalmi irodának célkitűzése az, hogy a nyaralattási akciókat a legolcsóbban bonyolítsák le.

Aszfalt- és betonburkolattal látják el a Győr-Csorna-Kapuvár-Sopron közötti utat.

A kereskedelem és közlekedésügyi miniszterium utépítési szakosztálya négy nagy utépítési tervét készítette el. Ezek között szerepel a Győr—Csorna—Kapuvár—Sopron közötti útvonal megépítésének terve is. Ez az útvonal 100 kilométer hosszú.

Az egyes útszakaszokat felváltva aszfalt- és betonburkolattal látják el. Az építés költségeibe bepillantást nyújt az, hogy egy kilométer megépítési költsége körülbelül 75.000 pengő. Az utépítési szakosztály tervezetét most nyújtotta be Winckler István kereskedelem és közlekedésügyi miniszternek, aki azokat el is fogadta.

A pénzügyi fedezetet hat évre elosztva állítják be a költségvetésbe. Amint a pénzügyminiszterrel a meg egyezés létrejön a versenytárgyalást kiírják, oly módon, hogy a pályázó cégeknek vállalniuk kell hat évi hitelezést, amelynek keretében az állam 12 részletben törleszti a tartozást.

A jövő évben kora tavasszal valószínűleg már meg is kezdik az utépítési munkálatokat.

Az ut megépítésének terve nagy jelentőségű Köszeg idegenforgalmi szempontjából is. Ha ugyanis a régóta elhúzódó Köszeg—Vis—Lövő—Fertőszentmiklósi út ügyében végre olyan fordulat áll be, hogy ezt az utat is megépítsék, akkor Köszeg egy jó ut-

révén bekapcsolódhatik a pesti forgalomba 39 kilométer kivételével aszfaltos uton lehet Budapest és Köszeg között közlekedni.

A Köszeg—Sopronlövő közötti útszakasz megépítésének érdekében a Nemzeti Egység községi szervezete már a kereskedelmi miniszterhez is fordult, akitől azt a választ kapta, hogy a transfer hitel keretében gondoskodik majd a kérdéses útszakasz megjavításáról. Legutóbb Jostffy Lajos dr. főispán vette kézbe az ügyet és remélhetőleg sikerül elérnie azt, hogy a régóta kért utjavítást elvégezzék.

Köszeg lakossága fogy.

A Tér és Forma egyik számában Dézsmay Viktor tollából érdekes cikk jelent meg a magyar városokról. A cikk egyes részeit alább közöljük.

A nagy kulturájú Dunántulra csak 21 város esik. E 21 város lakosságának csak 480.000, vagyis a Csonkaország lakóinak 20 százaléka. Ezzel szemben a Duna—Tisza között 38 város van 940.000 lakossal, ami 39,1 százalék és a Tiszántul 41 várossal 892.000 lakossal, ami 37,2 százaléknak felel meg.

Dunántulon egyetlen százszáz város nincsen. A városok egymásra gyakorolt hatását az u. n. vonzási

kör adja meg. Minden városnak körülbelül akkora a vonzási köre, mint ahány ezer lakóinak száma. A dunántúli városok vonzási körei alig érintik egymást, míg az ország más vidékein a városok körei metszik egymást. Dunántulon csak Sopron érinti Szombathelyt, Szombathelyé Köszegét, Győr Pápát, és Pécs Kaposvárt, Mohácsét és Szekszárdot. Érdekes azonban, hogy a szomszéd nagyobb város nem ártott meg nekik, mert a városok lakossága növekedett.

A dunántúli városok növekedése azonban más városok fejlődéséhez képest csekély. Ez a határváltozásokkal magyarázható. Szinte megdöbbentő, hogy a dunántúli városok lakosságának létszámát tekintve az utolsó évtizedekben egy párttól eltekintve, alig fejlődtek. Több város lakossága fogyott. Így Köszeg 0,6, Esztergom 3,4, Zalaegerszeg 1,1 százalékkal.

Szűz Mária elele — énekekben az egyházi énekkar hangversenyén.

A katolikus egyházi énekkar ismét szépen igérkező programmal lép a város zenekedvelő közönsége elé.

Bizonyára élénken emlékezik még vissza a közönség a 2 évvel ezelőtt rendezett hangversenyre, amelyen az egyházi énekkar Krisztus szenvedését és halálát mutatta be 13 énekszámban.

Szabó János karnagy nagy szak tudással és fáradtsággal most Szűz Mária életét állította egybe és Szűz Mária életét 13 énekből mutatja be a közel 40 tagú vegyeskar a capella kórusokban a karnagy vezetésével. A hangverseny október 12-én, szombaton este 6 órakor lesz a Jézus Szíve-templomban.

A műsoron igen érdekes változatokban követik egymást klasszikus kórus nehéz művei, modern egyházi szerzők kórusaival. A négyzólamú énekkarokat közben örökszépségű gregorian énekek váltják fel és mutatják be Szűz Mária életét kiforrott énekművészettel mely áhitatot keltve.

Soriano: Salve Regina című üdvözlő énekével kezdődik a hangverseny, mely himnusznak recitáló részei kellene érdeklődést.

Rövid gregorian énekekben Szűz Mária szeplőtelen fogantatását énekl meg a kar.

Gallus gyönyörű kórusa következik ezután: Regali ex progenie, mely ének a királyi sarjtól származott Mária születését dicsőíti.

Ezután Victoria: Ave Mariájá adja elő a kar (Jézus fogantatása) Majd Palestrina örökszépségű „Manificat”-jában gyönyörködhetik a közönség, mely énekek nagyszerű felépítése és áhitato: keltő kitűnő stílusa a hangverseny egyik kiemelkedő pontja lesz.

Két modern kórus jön ezután: mindkettő magyar, Jézus születéséről szólnak: Demény: Az Ige megtestesült... és Deák Birdos: Szűz Mária bölcsődala... lágy, karácsonyi hangulatot varázsoló könnyű kórusok.

Újból gregorian ének következik a műsoron: Szűz Mária avarása, Jézus bemutatása: Diffusa est...

A hétfájdalmu Szűz szenvedéséről szólnak vissza Szabó János: Stabat mater című kórusában.

A borongós hangulatot Palestrina: Regina coeli je váltja fel: Krisztus feltámad!

Szűz Mária mennybevételét „Gaudeanus” kezdetű gregorian énekekben és Kromolicki: Assumpta est... kórusában interpretálja a kar.

A nagyszerű hangversenyt Bárdos Lajos: „Nyujtsd ki a mennyből” című esdeklése zárja be.

A hangversenyre jegyek már most állíthatók Róth Jenő könyvkereskedésében és az Americanumban 80 fillérért.

Németh Imre újabb beszédjeivel foglalkozik a magyar sajtó.

Németh Imre országgyűlési képviselő minden vasárnap más és más képviselő beszámolóján vesz részt. Mind egyik beszámolóján fel is szólal és beszédnek mindig nagy a visszhangja. Részt vett Törs Tihor, majd gróf Palffy Daun József beszámolóján, elmúlt vasárnap pedig gróf Festetics Domonkos beszámolóján jelent meg. Németh Imre itt is a Nemzeti Bank pénzügyi kárijáról és az egykéről beszélt. A Budapesti Hírlap erről ezt írja többek között:

Németh Imre az egyke vidék központjában az egyke nemzetpusztító veszedelmére mutatott rá és arra, hogy a Gömbös-kormány által meghirdetett reformjavaslatok éppen azokat az okokat kívánják megszüntetni, amelyek az egykét is okozzák. Hangzottaitta Németh Imre, hogy a reformokat az őszi kampányban az N. E. fiatalabb képviselői teljes erővel szorgalmazni fogják és nem fognak megijedni semmiféle nehézségtől, amikor a magyar életet ujjírtatni hivatott reformok megvalósításáról lesz szó.

Egy másik lapból vesszük „Dolgozni fogunk a pártban, mint a motor a gépben, hogy a reformok mielőbb megvalósuljanak”, „Németh Imre a Nemzeti Bank pénzügyi politikáját támadta s azt követelte, hogy az arany helyett a munka és a termelt javak legyenek a pengő fedezetének alapjai”.

Érdekes, hogy a községi nagygyűlésről még e héten is vezércikkettek a lapok. A Pesti Napló szerdai számában Fridrich István irt vezércikkét „A lefuvas korszak” címmel, a Budapesti Hírlap szeptember 28 iki számának vezércikke ugyancsak a községi eseményekkel foglalkozik. — A 8 órai Ujság persze még mindig a községi eseményekből él.

Autogén hegesztő

berendezéssel bővítteltem

épület- és géplakatos műhelyemet KÖSZEG Király-ut 42. sz. alatt.

Elvállalok épület-, gép- és műlakatosmunkákat és javításokat, valamint bármilyen terjedelmű törött vas- és acélalkatrészek szakszerű hegesztését jótállás mellett. Szabatos munka. Olcsó árak. Gyors kiszolgálás. Tisztelettel

Ugyanitt egy tanonc felvétetik.

Prenner Pál
lakatosmester.

Felvételek a városi zenekarba.

A városi zenekar vezetősége elhatározta a zenekar fejlesztését és ezért új tagokat vesz fel a zenekarba. A felvételnél előnyben részesülnek azok a jelentkezők, először, akik valamely fuvóshangszerezen gyakorlattal bírnak, másodsor, akik hegedűt, zongorát vagy egyéb más hangszert tanultak és hangjgy ismerettel bírnak, végül a teljesen kezdőket veszik fel. Használt hangszer csak korlátozott mértékben áll rendelkezésre. Jelentkezés kedden, október hó 8 án és csütörtökön, október hó 10 en este 7 órakor a zene-sar próbahelyiségében, Jurisich-tér 8 sz. alatt.

A községi hegyekben éskirán dulóhelyeken meg szokatlanul nagy eselenk a forgalom. Új szint figyeltünk meg emul: vasárnap a Stayerhazaknál, egész tabora a biciklistáknak volt ott látható, sőt akadt, aki egész a Stayerhazakig motorbiciklin tette meg az utat.

Nagyszabású „felkelőnap”-ot rendeznek Magyaróvárott.

A nyugatmagyarországi felkelés emlékeire a volt felkelők nagyszabású ünnepséget rendeznek Magyaróvárott november 3 án. Az ünnepségen meg jelenik Prónay Pal a Lajtabánság volt bányja. Képviselteti magát Győr, Pó zsony, Moson vármegye minden hatósága Skultéthy alispán vezetésével. Szombathelyről is valószínűleg nagyobb csoport régi felkelő vesz részt a „felkelőnapon” Gebhardt Pál volt felkelőhadserég parancsnokkal az élen. Ugyancsak részt vesz az ünnepségen Thurzó Lajos ny. határőrszázados, volt felkelőhadserég parancsnok Horvátszidányból.

A „felkelőnapnak”, amelyet a fő vezérség az idén szokatlanul fényes külsőségek között tart meg, nagy várakozással néznek elébe Köszegen is. Tudvalevő, hogy Köszeg és környékén is nagyon sokan vannak, akik résztvettek a nyugatmagyarországi felkelésben. Köszegen Seper Ferenc irányítja a mozgalmat, melynek célja, hogy minél több felkelő vegyen részt az ünnepségen. A „felkelőnapon” nagyon szívesen látják azokat is, akik a felkelés ügyét bármiféle módon elő segítették. Az utazást valószínűleg úgy oldják meg, hogy megfelelő számu jelentkező esetén autóbusszal utaznak Magyaróvárra. Az utazáson való részvételt már most be lehet jelenteni Seper Ferenc építésznél.

A Sóhajok sétányán, mely a reáliskola deli oldala mellett húzódik az új hidtól a vasuti sinekig, sötétség uralkodik, nem égnek a villanylámpák. Ezt a körülményt jól kihasználják a gyümölcsoltvajok és az ott elhelyezett padokat sem a rendkeltési céljukra használják a sötétben bujkáló vandál suharcok. Kérünk vilagitást oda.

Megkezdődött a szüretelés.

A kedvező októberi időjárás ellenére is szörványosan megkezdődött már a szüretelés. A várható eredmény jóval felülmulja a múlt évi szüretet. A legtöbb helyen ugyan még tőkén hagyták a fürtöket, hogy a cukortartalom nagyobb legyen, de a korai érésű szőlők szüretelése már megkezdődött. A szürettel kapcsolatban kérdést intéztünk Sulyok Ferenc-hez, a hegyközség elnökéhez, aki a következőket mondotta:

— Az idei szőlőtermés várható eredménye sokkal jobb lesz, mint a tavalyi. A kedvező időjárás folytán körülbelül 50 százalékkal jobb termést várhatunk a tavalyinál. Ha az időjárás még kedvező marad, nemcsak a mennyiség, hanem a minőség tekintetében is jobb eredményt érünk el. Nagy kár, hogy Köszegen különféle szőlőket telepítettek, amelyeknek érési ideje nem esik egybe. A korai érésű szőlőt már most kezdik szüretelni, de ezzel egyidejűleg a későbbi érésű szőlőt is leszedik és nem hagyják a tőkén, hogy nagyobb legyen a cukortartalma. A hivatalos szüretelési engedélyt október 10—15-ike körül adja ki a hegyközség elnöksége.

Megkezdődik a háztartási tanfolyam!

A háztartási tanfolyam, mivel összejött a megfelelő számu jelentkező megnyílik. Köszegen már második ízben lesz ilyen tanfolyam. Két évvel ezelőtt a város lakossága már láthatta azt a szép eredményt, amelyet a tanfolyam elért. A növendékek vizsga és szép kiállítás keretében mutatták be, hogy mit is tanultak a hat hét alatt. Ezt a tanfolyamot most megismételjük, hogy a város leendő háziasszonyai jártasságot szerezhessenek a háztartás vezetésében és a háztartás körüli munkákban. A növendékek tanulnak varrást, főzést, befőzést, s az elméleti tárgyak keretében megismerkednek a baromfiak tenyésztésével, a tejkezeléssel, a sertések hizlalásával. Tanulnak a növendékek még zöldség és virágkertészetet, gyümölcsstermesztést, nevelést, háztartástani, egészségügyi.

Az elsoroltakból láthatjuk, hogy tényleg hasznos és sokoldalú intézménye ez a földmivelésügyi miniszteriumnak, amelynek megnyitója f. hó 7-en lesz az evangélikus leányegylet helyiségében, reggel 9 órakor. Keijük azokat, akik a tanfolyamra jelentkeztek, hogy pontosan jelenjenek meg a megnyitón.

A tanfolyam létszáma már betelt, de ha még ezután is lesz elég jelentkező, a hat hét után újabb háztartási tanfolyamot tartunk. Erre a második háztartási tanfolyamra a tanfolyam vezetőségénél lehet jelentkezni. (Az evangélikus leányegyletben.)

Baromfiértékesítő helyi albizottságokat szervezett a Külkereskedelmi Hivatal Felsődunántúlon. Helyszíni kört során megállapította a legminimálisabb baromfiárakat, amelyeken alul az exportőrök a piacon nem vásárolhatnak. Ezek az árak a következők: egy kilogramon aluli csirke kilója 90—95 fillér, egy kilogramon felüli csirke kilója 100—105 fillér, tyúk kilója 90—95 fillér, ket és fél kilón felüli hizott kacsá kilója 95—100, fillér, 5—7 kilós kövér liba kilója 80—85 fillér. A Külkereskedelmi Hivatal nevjegyzékében a következő vas-magyei baromfiexportőrök szerepelnek: Celldömölki Baromfihizáló Üzem Celldömölki, Fiesch Salamon és Fia Sárvár, Mayer Irma Körmend, Pungor Máté Vasszécsény.

